

BESZÉLGETÉS JUHÁSZ SÁNDORRAL ÉS JUHÁSZ BENCE ZSOMBORRAL, A MAGYAR NEMZETI TÁNCEGYÜTTES TAGJAIVAL

Világhírű táncegyüttes tagja lenni nagy lehetőség

FOTÓK: JUHÁSZ SÁNDOR ÉS ZSOMBOR CSALÁDI ARCHÍVUMA

Juhász Sándor és Zsombor testvérek, a felvidéki zselízi szülői házból hozták magukkal a népzene szeretetét. Mindketten a Magyar Nemzeti Táncegyüttes tagjai, emellett Sándor a zselízi Kincső Ifjúsági Néptáncgyüttes vezetője is. Zsombor táncstudását a Fölszállott a páva versenyen ismerhette meg a közönség. A beszélgetésre együtt ültünk asztalhoz, a válaszok szellemében és tartalmában a szoros rokoni kötelék is tükröződik.

→CSERMÁK ZOLTÁN

Szüleik, Eszter és Sándor, a felvidéki hagyományörzés elkötelezett hívei. A Juhász testvérek is az anyatejjel szívták magukba a tánc és a zene szeretetét?

Juhász Sándor: Az első próbákra csak homályosan emlékszem, ezek felidézésében segít a családi fotóalbum. Bongyor hosszú hajjal állítottak a bátyám csizmájába, amely a derekamig ért. A látvány kedvéért egy nagykalapot is a fejembe nyomtak. Egy másik felvételen a lefektetett nagybőgőt próbálom szóra bírni, pengetni. Édesapánk agronómus, és a katonaság után kapcsolódott be a néptáncmozgalomba. Tachovban, a német határnál szolgált, és sűrű levelezésben állt az otthoniakkal. Az öccse lelkesen írt a lévai néptáncgyüttesről, ahol szemrevaló lányok is vonzóvá tették a közösséget. A csehországi laktanya zártságában az írottak megmozgatták apám fantáziáját, s amikor hazatért, ő is Léván találta magát. Tehetséget érzett a figurákhoz, s hamarosan egyfajta tánckarvezetővé lépett

elő. Édesanyánk pedagógus, aki kiváló oktatói érzékét az otthoni nevelésben is kamatoztatta.

Édesapja mikor tért vissza a szülővárosába, Zselizre?

Juhász Zsombor: A zselízi fantasztikus Csemadok Fesztivál eseményei édesapámnak gyerekkortól kezdve maradandó élményt jelentettek. Amikor a rendezvény abban a formában megszűnt, a kisváros érdekes színfoltját veszítette el, s a folklór-anyaegyüttese is felbomlott. Ekkor már egybekeltek édesanyámmal, és egy komáromi rövid kitérő után úgy érezték, otthon van rájuk szükség. A szándékot tett követte: nekiláttak a már említett folklóregyüttes feltámasztásához. Ebből született 1995 decemberében születésem előtt két hónappal a Kincső néptáncgyüttes. Tíz évre rá szüleink a Magyar Táncművészeti Főiskola néptáncpedagógus szakán tökéletesítették tudásukat. Ötvenként jubileumi műsorral ünnepeljük a Kincső alapítását, jövőre már a negyedszázados fennállására gyűlhetünk össze. E közösségben százakat tartott össze a tánc szeretete. A generációk már összemósódnak, s az alapítók gyermekei is az együttesben találtak otthonra. A csoport az önzonosság megőrzésében is fontos szerepet kap, mivel a település lakosságának alig fele vallja magát magyarnak. Szüleim tehát különleges, saját utat egyengettek maguknak, amit mi tovább szélesítünk.

Hogyan kötelezték el magukat a néptánc mellett?

J. Zs.: Nekem volt a legkönnyebb: mindenben Sándort követtem. Főton a Népművészeti Szakgimnáziumot fejezte be, s magam is ott végeztem középiskolai tanulmányaimat. Ez számomra mindenképpen előnyt jelentett, de az elvárások nagyobbak is voltak.

Mesterek és tanítványok „CD-keresztelője” 2012-ben Zselizen

J. S.: A tanintézmény fontos lépcsőfoka volt a Magyar Táncművészeti Főiskolához vezető útnak, amely mára egyetemi rangot kapott. Szakirányú tantárgyakat oktattak, a táncok tanulása és a különböző technikák gyakorlati elsajátítása mellett viszont elméleti tudásunkat is gyarapították. Így a hivatásos életre is felkészítettek, valamint egyengették az előbb említett felsőfokú intéz-

mény pedagógiai fakultására vagy tánc- és próbavezető szakára való bejutásunkat is. Természetesen ma már látom e képzés gyenge pontjait, de ez énekből fakad: kritikus szemmel nézem a világot, felszólalok a számomra haszontalan dolgok ellen, így néha szembe megyek a „trendi” áramlatokkal. Mégis, ha újraélném a középiskolás éveimet, ismét a kiváló képzést adó Fótot választanám.

Mennyire volt nehéz bekerülni a Nemzeti Táncgyüttesbe?

J. S.: A főtí szakközépiskola öt éves tanulást biztosított, négy év után a továbbtanulásra előkészítő egy év következett. Ezt nem vettem igénybe, felvételiztem a Táncművészeti Egyetemre. Fel is vettek, de nem Pestre, hanem Nyíregyházára. Közben munkát is találtam Százhalombattán a Pesovár Ferenc Alapfokú Művészeti Iskolában: gyakornokként hétfőtől csütörtökig tanítottam, majd hétfőig a Nyírségbe utaztam. 2010-ben sikertelenül felvételiztem a Nemzeti Táncgyüttesbe, így oktatói munkámat folytattam tovább. Közben felgyorsult az életem: a pozsonyi Ifjú Szívek Táncszínházban is dolgoztam. A koronázó városban látott színpadon Zsuráfszky Zoltán, a Nemzeti Táncgyüttes művészeti vezetője, aki egy üresedés után 2012 decemberében ajánlotta fel, hogy a következő évben kezdjek az együttesnél egyhónapos próbaidővel.

J. Zs.: A Nemzeti Táncgyüttes meghívást kaptam, s egy előszerződés alapján másnap már a társulat tagja lehettem. A továbbtanulást sem hanyagoltam, el, s jóllehet először nem vettek fel a Táncművészeti Egyetemre, két évre rá mégis sikerült.

Hogyan látják, a néptánc műzeumi kategória, vagy folyamatosan fejlődik?

J. S., J. Zs.: Mindkettő. Azt adjuk vissza, amit az olyan kiváló folk lórkutatók, mint Martin György és Takács András, Bandi bácsi gyűjtöttek. Viszont ez nincs kőbe vésvé, mindig egy kicsit teszünk hozzá. Nyitott szemmel járunk a világban, s ha látunk egy nekünk

→**Ötvenként jubileumi műsorral ünnepeljük a Kincső alapítását, jövőre már a negyedszázados fennállására gyűlhetünk össze.**

tetsző mozdulatot, akkor azt mi is követjük, sőt tovább gazdagítjuk a fi guráinkkal. Ha a művész ezt a pluszt úgy teszi hozzá, hogy az személyéből fakad, és nem görcsös magamutogatásként keni magára, akkor ezzel értéket teremt. Ne feledjük, minden fellépés az adott színpadon, az adott zenekarral, a felvett gúnyában és az ott lévő közönséggel megismételhetetlen és egyedi. Az előadások a világhálón is terjednek, így abból mások is tanulhatnak, ötletet meríthetnek. Az eleink munkáját rögzítő eredeti fekete-fehér felvételek biztos alapot jelentenek, attól lesznek a mieink, hogy egyéniségünkkel színesítjük azokat. Gyakran írnak nekünk fiatalok, hogy például látták a Rába-közi táncot, és érdekelné őket, honnan ered a megszokottól eltérő figura. „Engem nézzél, ne a filmet!” – lehet a velős válasz.

Ezek szerint a jó pap holtig tanul és tanít?

J. S., J. Zs.: Egy jó táncosnak megvan a sajátos látószöge, s ketős alapon áll. Egyrészt tanulnia kell azoktól a kiváló mesterektől, akik továbbvitték őseink tánc kultúráját, s irányt mutatnak tudásukkal, személyiségükkel. Emellett viszont az alkotói szándék is elengedhetetlen.

A világon egyedülálló kultúrát örököltünk. Hogy erre miként támaszkodunk, az személytől is függ. Mi sem élünk behunyt szemmel, eljárunk más együttesek műsorára, nekünk is megvan a véleményünk másokról. Nem szégyen kérdezni tapasztaltabb kollégáktól sem. Számos társulatban a látványosságra, helyenként az akrobatikus mozdulatokra helyezik a hangsúlyt. Személy szerint a letisztult formák, az egyszerűség hívei vagyunk, amikor például egy csárdást mindenfajta külső sallang nélkül adunk elő. Alapelvünk: önmagunkkal szem-

A néptáncgyüttes tagjai Kisáziába is eljutottak. 2014-es Kincső-torné Törökországban